

ข้อเสนอแนะเบื้องต้นสำหรับหลักสวัสดิภาพสัตว์

หลักการทั่วไป

สวัสดิภาพสัตว์ หมายถึง สภาวะทางกายภาพและจิตใจของสัตว์ในขณะที่ดำรงชีวิตอยู่ และตาย สัตว์ที่มีสวัสดิภาพที่ดีจะมีสุขภาพดี ความสบาย ความปลอดภัย และปราศจากความไม่สบายต่าง ๆ เช่น ความเจ็บปวด ความกลัว และสามารถแสดงพฤติกรรมปกติได้ ทั้งร่างกายและจิตใจ

การที่สัตว์จะมีสวัสดิภาพสัตว์ที่ดีนั้นจะต้องมีการป้องกันโรค การดูแลด้านสุขภาพสัตว์ การจัดการด้านอาหารสัตว์ และการเลี้ยงดูที่ดี มีสิ่งแวดล้อมที่ดี ตลอดจนถึงในโรงฆ่า หรือขณะฆ่า

หลักการหลักของสวัสดิภาพสัตว์

1. สวัสดิภาพสัตว์มีความสัมพันธ์กับสุขภาพสัตว์
2. หลักการของสวัสดิภาพสัตว์ ประกอบด้วย 5 หลักการสากล ดังนี้
 - 2.1 ปราศจากการทรมาน การละเลย และการให้อาหารที่ไม่ถูกต้อง
 - 2.2 ปราศจากความไม่สะดวกสบายอันเนื่องมาจากสภาวะแวดล้อม
 - 2.3 ปราศจากความเจ็บปวด การบาดเจ็บ และโรคภัย
 - 2.4 ปราศจากความกลัว และทุกข์ทรมาน
 - 2.5 มีอิสระในการแสดงพฤติกรรมตามปกติของสัตว์
3. หลักการสากลให้ใช้หลัก 3 R
 - 3.1 ลดจำนวนสัตว์ (reduction in numbers of animals)
 - 3.2 การกระทำต่อสัตว์ด้วยความนุ่มนวล (refinement of experimental methods)
 - 3.3 ทดแทนสัตว์ด้วยความเหมาะสม (replacement of animals with non-animal techniques)
4. การประเมินหลักการสวัสดิภาพสัตว์ที่ดีจะต้องมีการพิจารณาร่วมกันถึงสิ่งที่มีผลกระทบและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
5. การใช้สัตว์ในภาคการเกษตร การศึกษา การวิจัย ความบันเทิง ต้องอยู่ในการดูแลของบุคคลที่เหมาะสม
6. บุคลากรที่ทำการขนส่งสัตว์ต้องมีความรับผิดชอบด้านจริยธรรม และมีการฝึกฝนมาอย่างดี
7. การปรับปรุงด้านสวัสดิภาพสัตว์ในฟาร์ม จะสามารถทำให้มีผลผลิตที่ดีขึ้น มีความปลอดภัยด้านอาหาร และมีผลด้านเศรษฐกิจที่ดีขึ้น

8. หลักการสวัสดิภาพสัตว์จะมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ที่มีต่อสัตว์

หลักการทางวิทยาศาสตร์

1. สวัสดิภาพสัตว์ เป็นค่าที่ใช้อย่างกว้างขวาง ซึ่งจะมุ่งเน้นต่อคุณภาพชีวิตของสัตว์
2. การประเมินผลทางวิทยาศาสตร์ ด้านสวัสดิภาพสัตว์ ได้มีการวิจัยกันอย่างแพร่หลายในช่วงที่ผ่านมา และนำมาเป็นเอกสารอ้างอิง
3. การวัดผลด้านสวัสดิภาพสัตว์ ทำได้หลายวิธี เช่น การบาดเจ็บ การเกิดโรค การขาดอาหาร ความหิว ความเจ็บปวด ความกลัว หรือ พฤติกรรมของสัตว์ และระบบภูมิคุ้มกันโรคที่เปลี่ยนแปลงไป
4. การวัดผล สามารถนำมาเป็นเกณฑ์ในการจัดการสัตว์ ซึ่งจะส่งผลต่อสวัสดิภาพสัตว์

หลักการในการวัดผล ด้านสวัสดิภาพสัตว์

1. องค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศได้จัดทำมาตรฐานด้านสวัสดิภาพสัตว์ ได้ยึดหลักสากล 5 ประการ
2. ในเนื้อหาจะบอกหลักเกณฑ์และมาตรฐานของสวัสดิภาพสัตว์
3. ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับสวัสดิภาพสัตว์ ควรมีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ หรือประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ
4. หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ และความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ สามารถนำมาสู่ผลลัพธ์ของสวัสดิภาพสัตว์ ซึ่งจะเป็นหลักการในการดำเนินการ
5. การเลือกใช้มาตรฐานด้านสวัสดิภาพสัตว์ ควรนำมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพฟาร์ม ขนส่ง และโรงฆ่าสัตว์
6. อย่างไรก็ตามถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นที่น่าพึงพอใจก็สามารถมีการบริหารจัดการที่เหมาะสมได้

หลักการทั่วไปสำหรับหลักสวัสดิภาพสัตว์ในการผลิตปศุสัตว์

1. มุ่งเน้นเป้าหมายด้านสุขภาพ และหลักสวัสดิภาพในสัตว์เป็นสำคัญ
2. สัตว์ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ในอากาศที่ดี ปราศจากโรค พยาธิ และมีอาหารที่ดี
3. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น มีที่การออกกำลังกาย มีที่พักผ่อน ต้องมีความเหมาะสมที่จะไม่ทำให้สัตว์เจ็บป่วย และไม่มีการโน้มนำให้เกิดโรคและพยาธิ ต่าง ๆ
4. สภาพแวดล้อมทางกายภาพต้องมีที่พักที่ปลอดภัย สามารถเคลื่อนไหวได้โดยอิสระ และแสดงพฤติกรรมทางธรรมชาติได้

5. การอยู่รวมเป็นกลุ่มของสัตว์ ต้องมีการหมุนเวียนอากาศที่ดี ไม่ทำให้เกิดความกลัว เจ็บป่วย และเครียด
6. สัตว์ที่เลี้ยงในโรงเรือน ต้องมีการหมุนเวียนอากาศ อุณหภูมิ ความชื้น ที่เหมาะสม เพื่อที่จะทำให้สัตว์มีสุขภาพดี เมื่อมีสภาวะอากาศไม่ดีต้องมีวิธีการป้องกันไม่ให้เสียหาย
7. สัตว์ต้องเข้าถึงอาหาร และน้ำได้ ตามอายุและโภชนะ ให้มีสุขภาพและผลผลิตที่ดี เพื่อไม่ให้เกิดความหิวและกระหาย
8. ต้องมีการป้องกันโรคและกำจัดพยาธิที่ดี สัตว์ที่ป่วยต้องมีการแยกและรักษาอย่างเหมาะสม ถ้ารักษาไม่หายจะฆ่าจะต้องมีการฆ่าอย่างการุณยฆาต
9. ต้องไม่ทำให้สัตว์เกิดความเจ็บปวด
10. การจัดสัตว์ต้องมีการจับแบบนุ่มนวล โดยไม่ทำให้สัตว์เจ็บ เครียด และตระหนก
11. การจับสัตว์จะต้องกระทำโดยผู้ที่มีความชำนาญ และมีความรู้

เรียบเรียงโดย

สัตวแพทย์หญิงธิดา หรินทรานนท์ ผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานการปศุสัตว์ระหว่างประเทศ
สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์